

DECCAN COLLEGE POST-GRADUATE AND RESEARCH INSTITUTE
DEEMED UNIVERSITY
Pune - 411 006

M.A. Semester-end Examination Sanskrit & Lexicography

SL 202: Vedic Studies: Hymns from R̥gveda and Atharvaveda

Time: 11am to 1pm

Note: ALL Sections are compulsory

Maximum marks 50

Date: 26-5-23

प्रथमः प्रभागः

उत्तराणि लिखत (के अपि द्वे)

गुणाः ३०

१. ऋग्वेदसूक्तानां विविधा विषयाः के ? सोदाहरणं स्पष्टीकुरुत ।
२. ऋग्वेदस्य सरमा-पणिसूक्तविषये टिप्पणीं लिखत ।
३. अथर्ववेदस्य पतिवेदनसूक्तमधिकृत्य टिप्पणीं लिखत ।

द्वितीयः प्रभागः

टिप्पणीः लिखत (का अपि चतस्रः)

गुणाः २०

१. अश्विना ।
२. इन्द्रावरुणौ ।
३. उषाः ।
४. मेधाजननसूक्तम् ।
५. अथर्ववेदस्य शं नो देवीः सूक्तम् ।
६. अथर्ववेदस्य अभिचारसूक्तम् ।

SET B

**DECCAN COLLEGE POST-GRADUATE AND RESEARCH
INSTITUTE
DEEMED UNIVERSITY
Pune- 411 006**

**M.A. Semester-end Examination – AIHC & Archaeology /Linguistics /
Sanskrit & Lexicography]**

SL- 205 Vyākaraṇa II

Paramalaghumañjuśā and Siddhāntakaumudī-Bhvādi

Time:

Note: ALL Sections are compulsory

Maximum marks 50

Date .5.23

SECTION A

Answer any TWO essay type questions from the following:

Marks 30

द्वौ प्रश्नौ सविस्तरं समाधेयौ।

1. भूधातोः लोट्-लकारस्य सर्वाणि रूपाणि सूत्रैः तथा प्रक्रियया सह सविस्तरं लिखत ।
2. एध्-धातोः लङ्- लकारस्य सर्वाणि रूपाणि सूत्रैः तथा प्रक्रियया सह सविस्तरं लिखत ।
3. तार्किकवैयाकरणयोः शक्तिविचारः। सविस्तरं विवृणुत ।

SECTION B

Answer any FOUR short notes from the following:

Marks 20

के ऽपि चत्वारः प्रश्नाः संक्षेपेण स्पष्टीकुरुत ।

1. वृत्तिस्त्रिधा ।
2. वैयाकरणानां व्यञ्जनाविचारः।
3. लक्षणानिमित्तानि ।

4. एधस्व , भव । प्रक्रियां लिखित्वा तौलनिकां चर्चा कुरुत ।
5. कर्त्तरि शप् । सूत्रं विवृणुत ।
6. लोटो लङ्वत् । सूत्रं विवृणुत ।

DECCAN COLLEGE POST-GRADUATE AND RESEARCH INSTITUTE

DEEMED UNIVERSITY

Pune - 411 006

M.A. Semester-end Examination – Sanskrit & Lexicography

SL 302: Mṛcchakaṭikam and Daśrupakam]

Time: 11 AM to 1 PM

Maximum marks 50

Note: ALL Sections are compulsory

Date: 26-5-23

प्रथमः प्रभागः

केऽपि द्वे उत्तरे लिखत ।

गुणाः ३०

१. इतिवृत्तस्य सप्रकारकं विवरणं लिखत ।
२. 'धीरप्रशान्तनायकः चारुदत्तः' स्पष्टीकुरुत ।
३. रूपकस्य दशप्रकारान् विशदीकुरुत ।

द्वितीयः प्रभागः

का अपि चतस्रः टिप्पणीः लिखत ।

गुणाः २०

१. मृच्छकटिकम् संज्ञा
२. संवाहकः
३. मृच्छकटिके विटः
४. आमुखम् (प्रस्तावना)
५. अङ्गावतारः
६. विष्कम्भकः

**DECCAN COLLEGE POST-GRADUATE AND RESEARCH INSTITUTE
DEEMED UNIVERSITY
Pune- 411 006**

M.A. Semester-end Examination –Sanskrit & Lexicography

SL401: Modern Linguistics

Time: 11am to 1pm

Note: ALL Sections are compulsory

Maximum marks 50

Date: 16.05.2023

SECTION A

Answer any TWO essay type questions from the following:

Marks 30

(कोणत्याही दोन विषयांवर सविस्तर निबंधात्मक उत्तर लिहा)

1. Sound production in human articulatory system(मानवी उच्चारण यंत्रणेतून होणारे ध्वनिनिर्माण)
2. Language acquisition and Language learning(भाषा ग्रहण आणि भाषा संपादन)
3. Task of Grammar and the types of Grammar(व्याकरणाचे कार्य व व्याकरणाचे प्रकार)

SECTION B

Answer any FOUR short notes from the following:

Marks 20

(कोणत्याही चार विषयांवर टीपा लिहा)

1. Synonyms and antonyms(समानार्थक व विरुद्धार्थक शब्द)
2. Suprasegmental features(पराखंडकीय घटक)
3. Morpheme and allomorph(रूपिम आणिरूपिकान्तर)
4. Ultimate constituent(अंतिम घटक)
5. The Old Indo-Aryan language (प्राचीन आर्य-भारतीय भाषा)
6. Meaning expansion (अर्थविस्तार)

-----X-----

DECCAN COLLEGE POST-GRADUATE AND RESEARCH INSTITUTE
DEEMED UNIVERSITY
Pune - 411 006

M.A. Semester-end Examination –Sanskrit & Lexicography]

SL-402: Vedāntasāra and Nyāyasiddhāntamuktāvalī

समय:- 11am to 1pm

दिनाङ्क – 18-5-23

सूचना - सर्वे प्रश्नाः समाधेयाः

गुणाः -50

प्रथमो विभागः

सविस्तरं द्वयोः उत्तरे लिखत ।

गुणाः -30

1. अज्ञानस्य शक्तिद्वयम् - सोदाहरणं विवेचनं कुरुत ।
2. अन्यथासिद्धान् निरूपयत ।
3. अभावं वर्णयत ।

द्वितीयो विभागः

चतस्रः टिप्पणीः लिखत ।

गुणाः - 20

1. पञ्चीकरणम्
2. निर्विकल्पकसमाधिः
3. आवरणशक्तिः
4. तमोवादः
5. समवायः
6. ईश्वरसिद्धिः

DECCAN COLLEGE POST-GRADUATE AND RESEARCH INSTITUTE
DEEMED UNIVERSITY

Pune - 411 006

M.A. Semester-end Examination – Sanskrit & Lexicography

SL 403: Veda IV: Taittirīyasamhita (Rudrādhyāya) and Ṛgvedabhāṣyabhūmikā

Time: 11am to 1pm

Note: ALL Sections are compulsory

Maximum marks 50

Date: 22-5-23

प्रथमो भागः

कावपि द्वौ प्रश्नौ समाधेयौ ।

गुणाः ३०

१. सायणाचार्यः यजुर्वेदस्य भाष्यं किमर्थं प्रथमतः कृतवान् ।
२. रुद्राध्यायस्य भट्टभास्करभाष्यभूमिकां स्पष्टीकुरुत ।
३. अर्थवादभागस्य प्रामाण्यविषयकं पूर्वपक्षं सिद्धान्तपक्षं च स्पष्टीकुरुत ।

द्वितीयो भागः

का अपि चतस्रः टिप्पणीः लिखत ।

गुणाः २०

१. रुद्रगणः ।
२. रुद्रस्य आदित्यत्वम् ।
३. रुद्राध्याये नमकरचना ।
४. ब्राह्मणलक्षणम् ।
५. मन्त्रत्रैविध्यम् ।
६. अध्ययनस्य अक्षरग्रहणान्तत्वम् ।

DECCAN COLLEGE POST-GRADUATE AND RESEARCH INSTITUTE
DEEMED UNIVERSITY
Pune- 411 006

M.A. Semester-end Examination –Sanskrit & Lexicography]

**SL 404: Vyākaraṇa IV:Siddhāntakaumudī : Ajantaprakaraṇa,
and Vākya-padīya: Brahmakāṇḍa**

Time: 11am to 1pm

Maximum marks 50

Note: ALL Sections are compulsory

Date: 22-5-23

Answer any TWO essay type questions from the following:

द्वौ प्रश्नौ सविस्तरं समाधेयौ। अङ्काः 30

1. रामशब्दस्य सर्वेषां रूपाणां सिद्धिं सविस्तरप्रक्रियया सह लिखत ।
2. निर्जरसा, हरिणा, रामेण –एतेषां रूपाणां प्रक्रियया सह तुलनात्मकं सविस्तरं चर्चा कुरुत ।
3. वाक्यपदीये ज्ञानस्य शब्दत्वापत्तिं विवृणुत ।

SECTION B

Answer any FOUR short notes from the following:

संक्षेपेण उत्तराणि लिखत (चत्वारि) अङ्काः 20

1. सरूपाणां एकशेष एकविभक्तौ । सूत्रं स्पष्टीकुरुत ।
2. कृत्तद्धितसमासश्च । सूत्रं स्पष्टीकुरुत ।
3. अनादिनिधनं ब्रह्म शब्दतत्त्वं यदक्षरम् । स्पष्टीकुरुत ।
4. वाक्यपदीयानुसारेण व्याकरणशास्त्रस्य महत्त्वं विशदीकुरुत ।
5. उपादानशब्देषु द्वौ शब्दौ लक्ष्येते। स्पष्टीकुरुत ।
6. नलोपः प्रातिपदिकान्तस्यासूत्रं स्पष्टीकुरुत ।

**DECCAN COLLEGE POST-GRADUATE AND RESEARCH INSTITUTE
DEEMED UNIVERSITY
Pune- 411 006**

M.A. Semester-end Examination –Sanskrit & Lexicography

SL-405: Sarvadarśanasāṅgraha

समय:- 11am to 1pm

दिनाङ्क –22-5-23

सूचना- सर्वे प्रश्नाः समाधेयाः ।

गुणाः -50

प्रथमो विभागः

सविस्तरं द्वयोः उत्तरे लिखत ।

गुणाः -30

1. बौद्धमते अविनाभावो कथं निश्चीयते? विवृणुत ।
2. रत्नत्रयं विशदीकुरुत ।
3. बौद्धानां क्षणिकत्वपक्षं जैनाः कथं प्रतिक्षिपन्ति ? विशदीकुरुत।

द्वितीयो विभागः

चतस्रः टिप्पणीः लिखत ।

गुणाः - 20

1. चत्वारः प्रत्ययाः
2. वैभाषिकसंप्रदायः
3. विवेकविलासे वर्णितानि बौद्धमतानि ।
4. स्याद्वादः
5. जैनाः अनुमानेन सर्वज्ञसिद्धिं कथं कुर्वन्ति?
6. सम्यग्ज्ञानम्

DECCAN COLLEGE POST-GRADUATE AND RESEARCH INSTITUTE

DEEMED UNIVERSITY

PUNE-411006

M.A. Semester-end Examination: Sanskrit and Lexicography

Paper Code- SL406

Time :11am to 1pm

Maximum marks __50

Note: ALL Sections are compulsory

Date: 22-5-23

सूचना -सर्वे प्रश्नाः समाधेयाः ।

प्रश्नः १ . सविस्तरं द्वयोः उत्तरे लिखत । गुणाः 30

१.रसगङ्गाधरे प्रतिपादितं काव्यलक्षणं स्पष्टीकुरुत ।

२.राक्षसं वशीकर्तुं चाणक्यस्य नीतिं विवृणोतु ।

३.कृतककलहः इति अङ्कस्य महत्त्वं स्पष्टीकुरुत ।

प्रश्नः २. चतस्रः टिप्पणीः लिखत । गुणाः 20

1. मलयकेतुः

2. चन्दनदासः

3. मुद्राराक्षसस्य नायकः

४.रसगङ्गाधरानुसारं “नाट्येऽपि शान्तो रसोऽस्तीति व्यवस्थापितम्” इति सङ्क्षेपेण स्पष्टीकुरुत ।

५. रसगङ्गाधरमनुसृत्य शृङ्गाररसस्वरूपं सङ्क्षेपेण स्पष्टीकुरुत ।

6.रसगङ्गाधरमनुसृत्य वीररसस्वरूपं सङ्क्षेपेण स्पष्टीकुरुत ।

DECCAN COLLEGE POST-GRADUATE AND RESEARCH INSTITUTE
DEEMED UNIVERSITY
Pune - 411 006

M.A. Semester-end Examination –Sanskrit & Lexicography]

SL 408: Ancient Indian Architecture, Iconography and Epigraphy

Time: 11am to 1pm

Note: ALL Sections are compulsory

Maximum marks 50

Date:25-5-23

SECTION A

Answer any TWO essay type questions from the following:

Marks 30

कोणत्याही दोन प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा.

गुण ३०

1. Write a note on the inscription of Maṅgaleśa from cave no. 3 Badami referring to Layanamandira. मङ्गलेशाच्या बदामी गुहा क्र. ३ मधील लयनमंदिराचा उल्लेख असणाऱ्या शिलालेखावर टीप लिहा.
2. Write a note on iconography of different deities described in Bṛhatsamhitā. बृहत्संहितेतील वेगवेगळ्या देवतांच्या मूर्तिविज्ञानाविषयी टीप लिहा.
3. Discuss in brief the historical importance of *Samarāṅganasūtradhāra* among the architectural manuals of western India. पश्चिम भारतातील प्राचीन स्थापत्यग्रंथामधील समराङ्गणसूत्रधाराचे ऐतिहासिक महत्त्व स्पष्ट करा.

SECTION B

Answer any FOUR short notes from the following:

Marks 20

कोणत्याही चार टीपा लिहा.

गुण २०

1. Khidrapur stone inscription of Singhaṇa II दुसऱ्या सिंघणाचा खिद्रापूर शिलालेख
2. Ardhanārīśavara icon अर्धनारीश्वर मूर्ति
3. The four Vyūhas of viṣṇu विष्णूचे चतुर्व्यूह
4. Mahiṣāsūramardinī महिषासुरमर्दिनी
5. Any one of the Bhumija style of temple of your choice तुमच्या आवडीचे कोणते ही एक भूमिज शैलीतील मंदिर
6. Cāmuṇḍā चामुण्डा